

NORSK OLJEMUSEUM

ÅRBOK 2015

Valhall på plass – Draugen neste...

I desember 2015 lanserte museet «Kulturminne Valhall» – som det fjerde store teknisk-industrielle dokumentasjonsprosjektet om petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Gjennom årene 2013–15 har museets avdeling for dokumentasjon og forskning arbeidet seg systematisk gjennom hele Valhall-historien, gjort utvelgelser i et omfattende kildemateriale – og skrevet et stort antall artikler om innholdet i det materialet som er funnet og tatt vare på. I denne årboken benytter vi anledningen til å presentere noen artikler om sentrale tema fra arbeidet med Valhall. For ytterligere utforskning anbefales den digitale portalen www.kulturminne-valhall.no

Disse dokumentasjonsprosjektene av utvalgte olje- og gassutbygginger på norsk sokkel har gjennom de siste 14–15 årene utviklet seg til å bli faglige flaggskip for Norsk Oljemuseum. Det startet med Ekofisk i 2002. I forbindelse med avslutningsplanen for Ekofisk I hadde Riksantikvaren avgitt en høringsuttalelse der Ekofisk I ble karakterisert som «... et meget viktig teknisk-industrielt kulturminne fra nyere tid.» Tiltakshaverne ble anmodet om å gjennomføre en grundig dokumentasjon før fjerning. Dette ble kimen til museets første dokumentasjonsprosjekt – «Kulturminne Ekofisk» som ble ferdigstilt i 2005. Dette er blitt videreført med tilsvarende prosjekter for Frigg (2008) og Statfjord (2012) – og nå Valhall.

Arbeidet med kulturminneprosjektene har hatt stor betydning for utviklingen av oljemuseets fagmiljø innen dokumentasjon og forskning. Vi har gjennom disse årene utviklet en metode og en samarbeidsform som gjør oss mer målrettet i å definere oppgaven og sikre viktig kildemateriale innen foto/film, arkiv, intervjuer, gjenstander og annet dokumentarisk materiale. Prosjektene har helt fra starten hatt en gjennomgripende ABM-karakter (Arkiv/Bibliotek/Museum) der samarbeidet med Nasjonalbiblioteket og Statsarkivet har vært en integrert, avtalefestet del av prosjektgjennomføringen. Samtidig har dokumentasjonsprosjektene gitt museets medarbeidere en bred kontaktflate med olje- og gassindustrien. Prosjektene har på

Finn E. Krogh (f. 1959) er direktør ved Norsk Oljemuseum. Han er utdannet cand. polit. ved Institutt for Administrasjon og Organisasjonsvitenskap ved Universitetet i Bergen. Gjennom hovedfagsstudiet var han knyttet til forskningsprosjektet; Politisk styring av petroleumsvirksomheten, med reorganiseringen av Statoil som tema for hovedfagsavhandlingen (1987). Krogh har tidligere arbeidet som konsulent i Norwegian Petroleum Consultants i Bergen og vært prosjektleder/direktør for Norsk Villakssenter i Lærdal.

denne måten skapt muligheter for et verdifullt samarbeid mellom museum, arkiv, bibliotek og industri. Det har åpnet for samarbeidsformer der vi har fått muligheten til å spille hverandre gode.

Det er også tilfredsstillende å registrere den anerkjennelsen disse dokumentasjonsprosjektene er blitt møtt med – både nasjonalt og internasjonalt. Museets medarbeidere har ved mange anledninger blitt invitert til konferanser for å presentere både metoden, samarbeidsformen og publiseringsmodellen som ligger til grunn for disse prosjektene. Det vil ikke være noen overdrivelse å si at kulturminneprosjektene er blitt en referanse for «beste praksis» innen feltet. Andre samfunnssektorer som f.eks. kraft- og helsesektoren har ønsket å lære av museets erfaring med disse prosjektene. Også Riksantikvaren – som i sin tid ga støtet til arbeidet med kulturminneprosjektene – har brukt museets arbeid som en referanse for andre sektorer – og i sin dialog med andre land.

Kostnaden med å gjennomføre disse prosjektene blir finansiert av industrien selv, gjennom lisensen for det enkelte felt. For tilfellet med «Kulturminne Valhall» var det lisenspartnerne BP og Hess som dekket kostnadene. Dette er helt avgjørende for at museet skal kunne gjennomføre prosjekter av dette kaliberet. I så måte er vi i en gunstig stilling. Vi samarbeider med en levende industri som ønsker å ta vare på egen historie – og som samtidig har ressurser til å bidra økonomisk.

Den gode nyheten er at vi fortsetter med Draugen-feltet. Til tross for at industrien er inne i en vanskelig periode, grunnet lav oljepris, signerte vi høsten 2015 avtale med AS Norske Shell om gjennomføring av «Kulturminne Draugen» i perioden 2016–18. Vi setter stor pris på denne tilliten og skal gjøre vårt ytterste for at «Kulturminne Draugen» blir nok et godt eksempel på en helhetlig og bred dokumentasjon av industrivirksomheten på norsk sokkel.

Når denne rekken av grundig dokumenterte industriprosjekter på norsk sokkel avsluttes en gang langt inn i dette århundret – vil de samlet representere en solid dokumentasjon av den norske oljeepoken.

Stavanger, 13. april 2016

Finn E. Krogh
Direktør